

## TÜRKİYE'DE İLKÖĞRETİM DÜZEYİNDE TARİH ÖĞRETİMİNİN TEKNOLOJİ ENTEGRASYONU İLE DESTEKLENMESİ: SİSTEMATİK DERLEME ÇALIŞMASI\*

**Burak ALTINTAŞ**

Yüksek Lisans Öğrencisi, Bozok Üniversitesi, Yozgat, Türkiye  
burak40altintas@hotmail.com  
Orcid ID: 0000-0002-9236-0403

**Hatice ÇİLSALAR SAGNAK**

Dr. Öğr. Üyesi, Bozok Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Yozgat, Türkiye  
hatice.cilsalar@yobu.edu.tr  
Orcid ID: 0000-0002-6282-2152

**Makale Geliş Tarihi:** 05/08/2022

**Makale Kabul Tarihi:** 25/12/2022

**Makale Türü:** Sistematik Derleme ve Meta Analizi

**Atıf:** Altıntaş, B ve Çilsalar Sağnak, H. Tarih Öğretiminin Teknoloji Entegrasyonu ile Desteklenmesi: Sistematik Derleme Çalışması. *Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(50), 237-257.

### Öz

*Alanda yürütülen teknoloji destekli tarih öğretimi inceleyen çalışmaların sayısının artmasıyla birlikte bu çalışma sonuçlarının bütüncül bir bakışla ele alınıp genel bir çerçevede çizilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Böylece elde edilecek sonuçlarla tarih öğretiminde teknoloji entegrasyonunun gereklilikleri ortaya konulacaktır. Tarih öğretiminde teknoloji entegrasyonu faaliyetlerinde karşılaşılan güçlüklerin belirlenmesi de araştırmanın bir diğer önemini oluşturmaktadır. Bu araştırmanın amacı, teknoloji entegrasyonu ile desteklenmiş tarih öğretimi inceleyen bilimsel çalışmaları sistematik olarak incelemektir. Sistematik derleme olarak tasarlanan bu çalışmada belirlenen anahtar kelimeler sonucu Dergipark platformunda ve TrDizin arama motorunda taramalar gerçekleştirilmiştir. Anahtar kelimelerin kombinasyonları ile gerçekleştirilen taramalar sonucunda makalelerin Türkçe yayınlanmış olması, tarih öğretiminde teknoloji entegrasyonu odaklı olması ve çalışma grubunun ilköğretim ve ortaokul öğrencileri veya öğretmenlerinden oluşması şartlarını sağlayan 19 makale incelenmiştir. Bu çalışmada araştırmacılar tarafından oluşturulan Tarih Öğretiminde Teknoloji Entegrasyonu Konulu Yayın Sınıflama Formu ile veri analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre teknoloji entegrasyonu ile desteklenmiş tarih öğretimi inceleyen çalışmalar son yıllarda yoğunlaşırken; çalışmaların çoğunlukla uluslararası dergilerde yayımlandığı görülmektedir. Ayrıca teknoloji entegrasyonu ile desteklenmiş tarih öğretimi inceleyen çalışmaların çoğunlukla nicel araştırmalardan oluştuğu fakat son yıllarda nitel araştırmalara yönelimin arttığı, ortaokul öğrencilerinin çoğunlukla çalışma grubuna dâhil edildiği ve genellikle teknoloji entegrasyonunun akademik başarıya etkisinin araştırıldığı tespit edilmiştir. Çalışmalarda genel olarak tarih*

\* Bu çalışmada "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler" başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

- Bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve / veya yayınlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan edilmemektedir.

*öğretiminde teknoloji entegrasyonunun öğrencilerin akademik başarısını artırdığı, derse karşı olumlu tutum geliştirmeleri ve bilgiyi somutlaştırmalarını kolaylaştırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma kapsamında ilköğretim öğrenci ve velileri ile çalışmalar yapılması ve farklı araştırma yöntemlerinin tercih edilmesi önerilmiştir.*

**Anahtar Kelimeler:** Tarih öğretimi, teknoloji entegrasyonu, ilköğretim, ortaokul, sistemik derleme

## SUPPORTING HISTORY TEACHING AT PRIMARY EDUCATION LEVEL IN TURKEY WITH TECHNOLOGY INTEGRATION

### Abstract

*The number of studies that study technology-assisted history teaching in the field has increased, and the results of these studies have been addressed with a holistic look and a general framework has been established. This will introduce the results and the requirements for technology integration in history teaching. The determination of the difficulties encountered in technology integration activities in history teaching also constitutes another importance of research. The purpose of this research is to systematically review scientific studies that study history teaching supported by technology integration. This research, designed as a systematic compilation, scans were performed on the Dergipark platform and the TrIndex search engine as a result of the keywords identified. The results of the scans conducted with combinations of keywords examined 19 articles that provide the conditions for publishing articles in Turkish, focused on technology integration in history teaching, and the study group to consist of primary and secondary school students or teachers. In this study, data analysis was performed with the Technology Integration Publication Classification Form in the History tutorial created by researchers. According to the findings, studies studying the history teaching supported by technology integration have been intensified in recent years, while studies are mostly published in international journals. In general, technology integration in history teaching has made it easier for students to improve academic success, develop positive attitude toward the course and embody knowledge.*

**Keywords:** History teaching, technology integration, elementary school, middle school, systematic review

### Giriş

Türkiye’de ilköğretim ve ortaokulda tarih öğretimi Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersleri ile uygulanmaktadır. Yetişmekte olan nesillere tarih bilinci kazandırılması hedeflenmektedir. Tarih öğretimi ile üretken ve aktif bireyler yetiştirilmesi amaçlanmaktadır (Turan, Sünbül ve Akdağ, 2009). Tunçay (2005) tarih öğretimi ile öğrencilerin bugünkü yaşadıkları çevre için atalarına borçları ve gelecek nesillere karşı görev ve sorumluluklarının benimsenmesinde önemli rolü olduğunu ifade etmektedir. Bage (2000) ise tarih öğretiminin yurttaşlık duygusu geliştirdiğini ifade etmektedir. O’hara ve O’hara (2005) tarih öğretimi ile 3-11 yaş arası çocukların anlamlı örnekler üzerinden modern geleceği planlama becerilerinin gelişeceğini ve geçmişte yaşamış insanların tercihlerini ve değer yargılarını benimseyerek kültürel mirasın sürdürülmesinin sağlanacağını ifade etmektedirler. Yapılan araştırmalar öğrencilerin ilköğretim ve ortaokulun ilk yıllarında tarih öğrenimine karşı olumlu tutum sergilerken ortaokul ve sonrasında tarih öğrenimine karşı olumsuz tutum sergilemeye başladıklarını göstermektedir (Öztaş, 2008). Tarih derslerinin sözel olması ve öğrencilerin tarihi

olayları somutlaştıramamaları bu durumun sebebi olarak düşünülebilir (Okumuş, 2020). İlköğretim tarih öğretiminin teknoloji entegrasyonu ile desteklenmesi tarih derslerinin somutlaştırılarak kalıcı öğrenmelerin ve derse karşı olumlu tutumun geliştirilmesi mümkündür (Şengül Bircan, 2016). Edgar Dale'nin yaşantı konisinde bahsettiği gibi öğrenme sürecinde kullanılan duyu organı sayısı arttıkça öğrenmelerin kalıcılığının arttığı görülmektedir (Çilenti, 1979). İlköğretim tarih öğretiminin teknoloji entegrasyonu ile desteklenmesi öğrencilerin daha fazla duyu organı ile aktif olarak derslere katılım gösterip daha kalıcı öğrenmeler gerçekleştirmelerini sağlamaktadır (Güllüpinar vd., 2013).

21. yüzyılda teknolojik gelişmelerin hız kazanması bu teknolojilerin eğitim-öğretim ortamlarına entegre edilmesini de gerekli kılmıştır. Türkiye'de 2005 sonrasında dönüşen eğitim felsefesi ile birlikte eğitim ortamlarında öğrencilerin aktif olduğu ve bilgiyi ürettikleri bir eğitim anlayışı kabul görmeye başlamıştır (Özçetin, 2019). Bu anlayışla öğrencilerin bilgiyi somutlaştırmalarına yönelik Şengül Bircan ve Safran (2013) yaptıkları çalışmada harita kullanımının önemini vurgularken; Yeşiltaş, Yılmaz ve Yaman (2015) yaptıkları çalışmada bilgisayar teknolojileri ve yazılımlar aracılığı ile öğrencilerin bilgiyi somutlaştırarak kalıcı öğrenmeler gerçekleştirebileceğini ifade etmektedirler. Engin, Tösten ve Kaya (2010) yaptıkları çalışmada eğitim-öğretim ortamlarında teknoloji entegrasyonunun öğrencilerin bilgiyi somutlaştırma ve aktif olmalarını olumlu etkilediğini ifade etmektedirler. İlköğretim tarih öğretiminde de teknoloji entegrasyonunun izleri görülmektedir (Taş ve Düz, 2016). Kaya (2019) ilköğretim programlarını incelediği çalışmada ilköğretim programlarında teknoloji entegrasyonu çalışmalarına yer verildiğini ancak yeterli düzeyde işlenmediğini ifade etmektedir. Samancıoğlu ve Summak (2014) yaptıkları çalışmada öğretmenlerin bilgisayar kullanma becerileri arttıkça derslerinde de teknoloji kullanımlarının arttığını ifade etmektedirler. Yağcı (2017) ise bilgisayar destekli öğretimin öğrencilerin akademik başarılarına olumlu etkisini tespit etmiştir. Benzer şekilde Akyüz (2009) müzeden alınan objelerin öğrencilerin tarihsel düşünme becerilerini geliştirdiğini tespit etmiştir. Öztaş (2015) tarih bölümü öğrencilerinin görüşlerini incelediği çalışmasında tarih öğretiminde film ve dizi kullanımının dersi daha eğlenceli hale getirdiği ve kalıcı öğrenmeleri artırdığı görüşüne ulaşmıştır. Sonuç olarak tarih öğretiminde kalıcı öğrenmeler gerçekleşmesi ve derse karşı öğrenci tutumlarının olumlu olması için teknoloji entegrasyonu çalışmalarının önem kazandığı görülmektedir. Alanda yürütülen teknoloji destekli tarih öğretimini inceleyen çalışmaların sayısının artmasıyla birlikte bu çalışma sonuçlarının bütüncül bir bakışla ele alınıp genel bir çerçeve çizilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Böylece elde edilecek sonuçlarla tarih öğretiminde teknoloji entegrasyonunun gereklilikleri ortaya konulacaktır. Tarih öğretiminde teknoloji entegrasyonu faaliyetlerinde karşılaşılan güçlüklerin belirlenmesi de araştırmanın bir diğer önemini oluşturmaktadır. Ayrıca bu çalışma ile tarih öğretimini teknoloji entegrasyonu ile desteklemeye çalışan uygulayıcılara çeşitli öneriler sunulabilecektir. Bu nedenle tarih öğretiminde teknoloji entegrasyonu çalışmalarının birlikte ele alınması ve analiz edilmesi önemlidir.

Bütüncül bir bakış açısı ile ele alınan bu araştırmanın amacı tarih öğretiminin teknoloji entegrasyonu ile desteklendiği bilimsel çalışmaların sistematik olarak derlenmesini sağlamaktır. Araştırmanın problem cümlesi "Tarih öğretimini teknoloji entegrasyonu ile destekleyen araştırmaların ortak ve farklı yönleri nelerdir?" şeklinde ifade edilebilir.

## Türkiye’de İlköğretim Düzeyinde Tarih Öğretiminin Teknoloji Entegrasyonu ile Desteklenmesi: Sistemik Derleme Çalışması

Bu çalışma kapsamında cevap aranan araştırma soruları şöyledir:

1. Tarih öğretimi teknoloji entegrasyonu ile destekleyen araştırmalarda genel eğilim (yayınlanan yıl, yayınlanan dergi türü, amaç, araştırma deseni, çalışma grubu, veri toplama araçları, geçerlik-güvenirlik çalışmaları) nedir?
2. Tarih öğretimi teknoloji entegrasyonu ile destekleyen araştırmalarda ne tür bulgulara ulaşılmıştır?

### **Yöntem**

#### ***Araştırmanın Deseni***

İlköğretim düzeyinde tarih öğretiminin teknoloji entegrasyonu ile desteklendiği çalışmaların incelendiği bu araştırma sistemik alanyazın taraması yönteminde tasarlanmıştır. Sistemik alanyazın taraması; ilgili araştırmaları belirleyip seçerek ve eleştirel bir şekilde değerlendirerek araştırmaların analiz edilmesidir (Littell, Corcoran ve Pillai, 2008; Akt. Alkan, 2017). Bu nedenle sistemik alanyazın taraması çalışması ile teknoloji entegrasyonu ile desteklenen tarih öğretimi çalışmalarının genel bir analizi ve değerlendirilmesi yapılmaya çalışılmıştır.

#### ***Veri Toplama Araçları***

Araştırmada araştırmacılar tarafından oluşturulan “Tarih Öğretiminde Teknoloji Entegrasyonu Konulu Yayın Sınıflama Formu” ile veriler sınıflandırılmıştır. Form; makale künyesi, amacı, deseni, çalışma grubu, veri toplama araçları, geçerlik-güvenirlik çalışmaları ile bulgular başlığından oluşmaktadır. DergiPark platformu ve TrDizin arama motoru yapılan çalışmaların belirlenmesi amacıyla seçilen veri tabanlarıdır. Bu platformların seçilme sebebi Türkiye’de öncül araştırmalara yer vermeleri ve kapsamlı veriler sunmalarıdır. Sadece iki platformun veri tabanı olarak seçilmesi bu araştırmanın sınırlılığını oluşturmaktadır. Bu araştırmanın kapsamına dâhil edilecek çalışmaların belirlenmesi için yapılan taramalarda şu anahtar kelimeler belirlenmiştir:

1. İlköğretim, ilkokul, ortaokul,
2. Tarih, tarih öğretimi, tarih öğrenimi, sosyal bilgiler-tarih,
3. Teknoloji, teknoloji entegrasyonu, teknoloji kullanımı, teknoloji destekli öğretim, bilgisayar destekli öğretim (BDÖ).

Anahtar kelimelerin kombinasyonları ile gerçekleştirilen taramalar sonucunda araştırmaya dâhil edilme şartları olarak makalelerin Türkçe yayınlanmış olması (1), tarih öğretiminde teknoloji entegrasyonu odaklı olması (2) ve çalışma grubunun ilkokul ve ortaokul öğrencileri veya öğretmenlerinden oluşması (3) belirlenmiştir. 2012 yılında Türk eğitim sisteminde 4+4+4 eğitim sistemine geçilmesi ile birlikte köklü değişiklikler yaşanmaya başlanmıştır (Odabaşı, 2014). İlkokulun dört yıla düşürülmesi, ortaokulun ise dört yıla çıkarılması tarih dersi konularının tekrar gözden geçirilerek güncellenmesini gerektirmiştir. Gerçekleştirilen güncellemeler sonucunda eğitim kademelerinde hedeflenen tarih dersi kazanımları farklılık göstermiştir. Bu farklılıkların öğretiminde teknoloji entegrasyonu etkisinin incelenmesi ihtiyaç haline gelmiş ve birçok araştırma bu farklılıkları tespit etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu yüzden taramalarda 2012 yılı itibarıyla yapılmış çalışmalar taramaya dahil edilmiştir. Bu çalışma kapsamında taramalar Şubat-Mart 2022 arasında gerçekleştirildiği için de 2022’ye kadar yayınlamış çalışmalar bu çalışmaya dahil edilmiştir.

### **Verilerin Analizi**

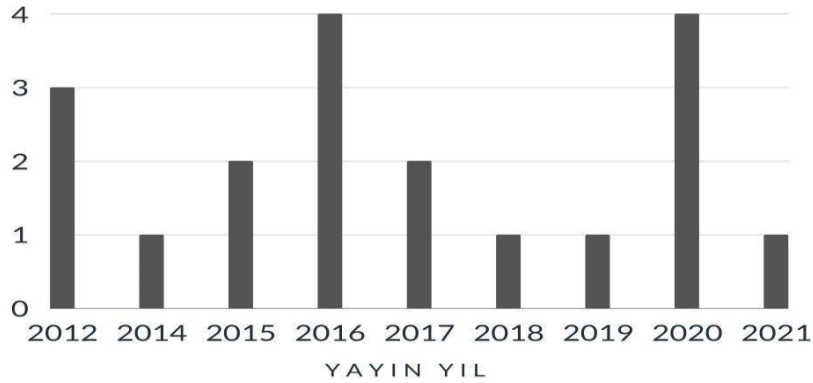
Tarama sürecinde kriterler ve veri tabanları belirlendikten sonra iki araştırmacı ayrı ayrı veri tabanlarında taramalar gerçekleştirmiş ve bir makale havuzu oluşturmuşlardır. Bu havuz oluşturulurken bir araştırma hakkında ilk bilgi araştırma başlığından elde edildiği için makalelerin öncelikle başlıkları incelenerek uygun olabileceği düşünülen bütün makaleler havuza dahil edilmiştir. Sonrasında DergiPark'ta (n=268) ve TrDizin'de (n=24) toplam 292 makaleden oluşan bu havuzda birden fazla kez yer alan makaleler çıkarılmış. Bu havuzdan makale belirleme kriterleri olarak kabul edilen çalışma grubu ilkokul ve ortaokul öğrencileri ve öğretmenleri olmayan makaleler ve 2012-2022 yılları arasında yayınlanmayan makaleler üzerinde araştırmacıların tek tek fikir birliğine vararak çıkarılmış ve kriterleri karşılayan ve araştırmanın amacına hizmet eden makaleleri tespit edilmiştir. Yapılan elemeler sonucunda bu tarama çalışması kapsamına dahil edilerek detaylı incelenecek 19 makale veri kaynağı olarak belirlenmiştir. Tablo 1'de incelemesi yapılan makalelerin detaylarına yer verilmiştir.

### **Bulgular**

#### ***Türkiye'de İlköğretim Düzeyinde Tarih Öğretimini Teknoloji Entegrasyonu ile Destekleyen Araştırmalarda Genel Eğilim***

Araştırma kapsamında tarih öğretiminin teknoloji entegrasyonu ile desteklendiği makalelerin yıllara göre dağılımı incelenmiştir. Sonuçlar Grafik 1'de sunulmaktadır.

**Grafik 1.** Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı



Grafik 1'de görüldüğü üzere tarih öğretimini teknoloji entegrasyonu ile destekleyen makalelerin en çok 2016 ve 2020 yıllarında yayınlandığı ve her yıl bu konu ile ilgili en az bir çalışma yayınlandığı görülmektedir. Bu durum araştırmacıların tarih öğretiminde teknoloji entegrasyonu çalışmalarına son yirmi yıldır ilgilerinin devam ettiğini göstermektedir.

Araştırma kapsamında tarih öğretiminin teknoloji entegrasyonu ile desteklendiği makalelerin yayınlandığı dergilerin genel eğilimi incelenmiştir. Araştırmaların yayınlandığı dergilere ait bilgiler Tablo 1'de sunulmaktadır.

Türkiye’de İlköğretim Düzeyinde Tarih Öğretiminin Teknoloji Entegrasyonu ile Desteklenmesi:  
Sistemantik Derleme Çalışması

**Tablo 1.** Araştırmaların Yayınlandığı Dergilere Ait Bilgiler

Makale Numarası	Makale Adı	Yayınlandığı Dergi
1	TC. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde akıllı tahta kullanımına yönelik öğrenci görüşlerinin incelenmesi.	<i>Tarih Okulu Dergisi</i>
2	Aktif tarih dersleri için alternatif uygulamalar: Tarihsel canlandırma ve simülasyon.	<i>Tarih Okulu Dergisi (TOD)</i>
3	Sosyal bilgiler öğretmenlerinin sanal müze kullanımına yönelik tutumları.	<i>Trakya Eğitim Dergisi</i>
4	Sosyal bilgiler dersinde animasyon ve dijital harita kullanımının öğrencilerin mekânı algılama becerilerine yönelik etkileri.	<i>Marmara Coğrafya Dergisi</i>
5	Sekizinci sınıf TC. İnkılâp tarihi ve Atatürkçülük dersi kavramlarının öğretiminde bulmacaların öğrenci başarısına etkisi.	<i>Mediterranean Journal of Humanities</i>
6	Çevre sorunları konusunun öğretiminde karikatür kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına ve çevreye yönelik tutumlarına etkisi.	<i>Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi</i>
7	Sosyal bilgiler dersinde sanal müze kullanımı hakkında öğrenci görüşleri.	<i>Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi</i>
8	5. sınıf sosyal bilgiler dersinde drama ve bilgisayar destekli öğretimin akademik başarı ve bilgilerin kalıcılığına etkisi.	<i>Milli Eğitim Dergisi</i>
9	Proje tabanlı öğrenmede teknolojik araç-gereçlerin kullanımına ilişkin sınıf ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri.	<i>Kastamonu Eğitim Dergisi</i>
10	Sosyal bilgiler müfredatında yer alan " çevre sorunları" konularının öğretiminde karikatür kullanımının öğrencilerin akademik başarısına etkisi.	<i>Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty (GJGEF)</i>
11	2005 ve 2017 Sosyal bilgiler öğretim programlarına göre sosyal bilgiler dersinde teknoloji kullanımının öğretmen gözünden değerlendirilmesi.	<i>Uluslararası Bilim ve Eğitim Dergisi</i>
12	Sosyal bilgiler ve tarih dersleri için alternatif bir kaynak: eba. gov. tr.	<i>Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi</i>
13	İlköğretim düzeyindeki Tarih eğitiminde teknolojik araçların kullanılma durumları.	<i>Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi</i>
14	Sosyal bilgiler öğretmenlerinin öğretim ve uygulamalarında teknolojinin entegre edilmesine yönelik algıları.	<i>OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi</i>
15	Sosyal bilgiler öğretiminde teknoloji entegrasyonu.	<i>Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi</i>
16	Sosyal Bilgiler Dersi Vatandaşlık Konularının Öğretiminde Bilgisayar Destekli Öğretimin Akademik Başarıya Etkisi.	<i>e-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi</i>
17	Sosyal bilgiler öğretimine yönelik geliştirilen bilgisayar yazılımının akademik başarı ve tutuma etkisi.	<i>Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi</i>
18	Sosyal bilgiler öğretmenlerinin eğitim bilişim ağı özelinde uzaktan eğitime bakış açılarının değerlendirilmesi.	<i>International Journal of Social Science Research</i>
19	Sanal ortamda gerçekleştirilen müze gezilerinin ilköğretim öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarına etkisi.	<i>Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi</i>

\*Diğer tablolar bu tablodaki makale numarası baz alınarak hazırlanmıştır.

Tablo 1 incelendiğinde tarih öğretimi teknoloji entegrasyonu ile destekleyen yedi çalışmanın uluslararası dergilerde yayınlandığı görülmektedir (Çınar vd. 2020; Çöl ve Karaca, 2020; DüNDAR ve Yeşilyurt, 2018; Öner, 2017; Sezer, İnel ve Gökalp, 2020; Yeşiltaş ve Öztürk,

2015; Yeşiltaş ve Turan, 2015). Bu çalışmalar uluslararası dergilerde yayınlanmasına rağmen yazım dili olarak Türkçe kullanılmıştır. Diğer çalışmalar ise ulusal dergilerde yayınlanmıştır.

Araştırma kapsamında tarih öğretiminin teknoloji entegrasyonu ile desteklediği makalelerin amaçları incelenmiştir. Araştırmaların amaçlarına ait bilgiler Tablo 2’de sunulmaktadır.

**Tablo 2.** Araştırmaların Amaçlarına Ait Bilgiler

Makale Numarası	Amacı
1	T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretiminde kullanılan materyallerden akıllı tahta kullanımına yönelik öğrenci görüşlerini ortaya koymak
2	Tarih derslerinde alternatif uygulama örneği olarak nitelendirilebilecek olan tarihsel canlandırma ve simülasyon uygulamalarını karşılaştırmalı olarak ele almak, benzerlik ve farklılıklarını ortaya koymak
3	Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin sanal müze kullanım düzeyini ve bu teknik konusunda sahip oldukları tutumları belirlemektir.
4	İlköğretim 6. sınıf Sosyal Bilgiler dersinde Yeryüzünde Yaşam ünitesinin animasyon, dijital harita ve görsel sunumlar kullanılarak işlenmesinin öğrencilerin mekân algılama becerilerine etki düzeyini belirlemek
5	Sekizinci sınıf T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük (TCİTA) dersinde BDÖ’nün öğrencilerin derse yönelik güdülerine ve bilgisayara ve derse yönelik tutumlarına etkisini araştırmaktır.
6	Ortaokul 6. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersinde yer alan “Ülkemizin Kaynakları” ünitesindeki çevre sorunları konusunun öğretiminde karikatürlerin kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına ve tutumuna etkisini araştırmaktır.
7	7. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersinde sanal müze kullanımı hakkında görüşlerini belirlemektir.
8	Drama, BDÖ ve ders kitabı merkezli öğretimlerin 2005 yılı 5. sınıf Sosyal Bilgiler dersi “Bir Ülke Bir Bayrak” ünitesi soyut kavramlarıyla ilgili öğrencilerin akademik başarıları ve öğrenme kalıcılığına etkisini belirlemek
9	İlkokul ve ortaokul sınıf ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin proje tabanlı öğrenme yaklaşımı ile kullandıkları teknolojik araç ve gereçleri ve proje uygulamalarında karşılaşılan problemleri belirlemek
10	İlköğretim 7. sınıf, Sosyal Bilgiler dersinde “Ülkeler Arası Köprüler” ünitesinde yer alan Çevre Sorunları konularının öğretiminde karikatürlerin kullanımının, öğrenci başarısına etkisini incelemektir.
11	Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin derslerinde teknolojiyi kullanma durumlarını incelemek
12	Sosyal bilgiler ve tarih öğretmenlerinin kendi derslerinden hareketle EBA hakkındaki görüşlerini almak ve sosyal bilgiler ile tarih dersleri kapsamında EBA’da yer alan ders içeriklerinin bir analizini yapmaktır.
13	Öğrenci görüşleri doğrultusunda 6 ve 7. sınıf Sosyal Bilgiler dersi öğretmenlerini bu derste tarih konularının öğretimi sırasında öğretim teknolojilerini kullanma durumlarını belirlemektir.
14	Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin eğitimde teknoloji entegrasyonu algılarını tespit etmek
15	Sosyal Bilgiler Öğretimi alanında teknoloji entegrasyonu konusunda yapılan çalışmalarını ele almaktır.
16	Sosyal Bilgiler dersi vatandaşlık konularının öğretiminde BDÖ’nün akademik başarıya etkisini belirlemek
17	7. sınıf Sosyal Bilgiler dersine yönelik bilgisayar yazılımının geliştirme sürecini ve geliştirilen yazılımla yapılacak öğretim faaliyetinin öğrencilerin akademik başarılarına ve tutumlarına etkisini belirlemektir.
18	Sosyal bilgiler öğretmenlerinin EBA kullanımı sırasında karşılaştıkları zorluklar, EBA kullanımına ilişkin öneriler ve öğretmenlerin EBA hakkındaki görüşlerini ele almaktır.
19	İlköğretim 5. sınıf Sosyal Bilgiler dersinde sanal ortamda gerçekleştirilen müze gezilerinin öğrencilerin derse yönelik tutumları üzerindeki etkisini belirlemektir.

Tablo 2 incelendiğinde araştırmalardan üç tanesi BDÖ’nün akademik başarıya etkisi (Berkant ve Atmaca, 2015; Gürbüz ve İlğaz, 2020; Yeşiltaş ve Öztürk, 2015), iki tanesi Eğitim

Türkiye’de İlköğretim Düzeyinde Tarih Öğretiminin Teknoloji Entegrasyonu ile Desteklenmesi:  
Sistemantik Derleme Çalışması

Bilişim Ağı (EBA)’nın derslerde aktif kullanımını (Dündar ve Yeşilyurt, 2018; Öner, 2017) incelemiştir. Teknoloji entegrasyonu odaklı yürütülen çalışmalarda ise öğretmenlerin teknolojiyi kullanma durumlarının yanında teknoloji entegrasyonu algılarının incelenmesi (Çöl ve Karaca, 2020; Sezer vd., 2020), öğrenci görüşleri açısından teknoloji kullanımı durumları (Özel, 2021) ve teknoloji entegrasyonu çalışmalarının değerlendirilmesinin (Taş ve Düz, 2016) amaçlandığı görülmektedir. Ayrıca teknoloji entegrasyonu kapsamında görsellikleri ile öğrencilere zenginleştirilmiş bir ortam sunan karikatür kullanımının akademik başarıya etkisi (Karakuş, Palaz, Kılcan ve Çepni, 2012; Çakır ve Aydoğdu, 2016), sanal ortamlarda gerçekleştirilen müze gezilerinin tarih öğretimi ile bütünleştirilmesi (Aktaş, Yılmaz ve İbrahimoglu, 2020; Çınar, Utkugün, ve Gazel, 2020; Yıldırım ve Tahiroğlu, 2020) ve proje tabanlı öğretimle gerçekleştirilen teknoloji entegrasyonu durumları (İbret, Karasu Avcı ve Recepoğlu, 2020) incelenmiştir. Yazılım ve donanım kullanımının incelendiği tarih öğretiminde akıllı tahta kullanımını (Ahmetoğlu ve Oğuz Haçat, 2017) ve geliştirilmiş uygulamanın etkisi (Yeşiltaş ve Turan, 2014) ve tarihsel canlandırma ve simülasyon kullanımının benzerlik ve farklılıkları ve akademik başarıya etkisi (Akça Berk, 2019) incelenmiştir. Araştırmacıların tarih öğretiminde teknoloji entegrasyonunun gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalara odaklandıkları, BDÖ’nün akademik başarıya etkisinin incelendiği çalışmaların da yoğun olduğu ve son yıllarda öğretmenlerin teknoloji algıları ile teknoloji kullanma durumlarının tespit edilmesine yönelik çalışmaların öne çıktığı görülmektedir.

Araştırma kapsamında tarih öğretiminin teknoloji entegrasyonu ile desteklendiği makalelerin desenleri incelenmiştir. Araştırmaların desenine ait bilgiler Tablo 3’te sunulmaktadır.

**Tablo 3.** Araştırmaların Desenine Ait Bilgiler

Makale Numarası	Araştırma Deseni	Makale Numarası	Araştırma Deseni
1	Genel tarama modeli	11	Durum çalışması
2	Nitel araştırma doküman incelemesi	12	Nitel
3	Karma yöntem	13	Tarama
4	Ön test – son test kontrol gruplu deneysel desen.	14	Fenomenoloji
5	Yarı deneysel ön test-son test kontrol gruplu desen	15	Doküman incelemesi
6	Ön test – son test kontrol gruplu deneysel desen	16	Yarı deneysel desen
7	Fenomenoloji	17	Ön test – son test kontrol gruplu deneysel desen
8	Ön test – son test kontrol gruplu deneysel desen	18	Betimsel araştırma deseni
9	Tarama	19	Ön test – son test kontrol gruplu deneysel desen
10	Ön test – son test kontrol gruplu deneysel desen		

Tablo 3 incelendiğinde tarih öğretiminin teknoloji entegrasyonu ile destekleyen çalışmaların genel olarak nicel araştırma deseninde (n=10) tasarlandığı görülmektedir. Nicel araştırma deseninde tasarlanan makalelerde genel olarak deneysel desen kullanıldığı görülmektedir (n=7) diğerlerinin ise tarama modelinde olduğu görülmektedir. Ayrıca nitel



araştırma (n=7) deseninde yürütülen çalışmaların da fenomenoloji, durum çalışması ve doküman incelemesi şeklinde yürütüldüğü görülmektedir. Bunlara ek olarak karma yöntemle (n=2) tarih öğretiminde teknoloji entegrasyonu çalışmalarının yürütülmeye başlandığı görülmektedir.

Araştırma kapsamında tarih öğretiminin teknoloji entegrasyonu ile desteklendiği makalelerin çalışma grupları incelenmiştir. Araştırmaların çalışma gruplarına ait bilgiler Tablo 4'te sunulmaktadır.

**Tablo 4.** Araştırmaların Çalışma Grubuna Ait Bilgiler

Makale Numarası	Çalışma Grubu
1	71 ortaokul 8. sınıf öğrencisi
2	Araştırmanın dokümanları; tarihsel canlandırma ve simülasyon konuları
3	İstanbul ilinin Avrupa yakasındaki ortaokullarda görev yapan 126 Sosyal Bilgiler öğretmeni
4	6. sınıfta öğrenim gören 50 öğrenci
5	Kahramanmaraş ili Pazarcık ilçesindeki bir ortaokulun 61 sekizinci sınıf öğrencisi
6	Afyonkarahisar ili Emirdağ ilçesinde bulunan bir ortaokulun 6. sınıfında öğrenim gören 40 öğrenci
7	7. sınıfta öğrenim görmekte olan 100 öğrenci
8	Doğu Anadolu'da bir il merkezindeki bir ortaokulda bulunan 78 öğrenci
9	İlkokul ve ortaokullarda çalışmakta olan 5 sınıf öğretmeni ve 6 Sosyal Bilgiler öğretmeni
10	Ankara ili Mamak ilçesinde bulunan Mehmetçik İlköğretim Okulunda 7. sınıfa devam eden 32 öğrenci
11	Ankara, İstanbul ve Afyonkarahisar illeri genelinde bulunan okullardan amaçlı örneklem tekniği ile belirlenen 30 Sosyal Bilgiler öğretmeni
12	6'sı Sosyal Bilgiler, 6'sı tarih olmak üzere 12 öğretmen
13	241'i altıncı sınıf, 211'i yedinci sınıf 452 öğrenci
14	Uşak ilinde yer alan Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı 12 farklı ortaokulda görev yapan gönüllü 15 Sosyal Bilgiler öğretmeni
15	2010-2015 yılları arasında sosyal bilgiler ve teknoloji anahtar kelimelerin den çıkan 61 makale
16	Şarkışla Mehmet Emin Tuna ortaokulunda öğrenim gören 50 öğrenci
17	Ankara ili Elmadağ ilçesi Dr. Kazım Ahmet Mıhçıoğlu İlköğretim Okulu 7. sınıfında öğrenim gören 48 öğrenci
18	Devlet okullarında görev yapan ve okullarında FATİH Projesi uygulanan 30 öğretmen
19	5. sınıfta öğrenim gören 32 öğrenci

Tablo 4 incelendiğinde tarih öğretiminin teknoloji entegrasyonu ile destekleyen makalelerin çalışma gruplarını çoğunlukla (n=11) ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışma grupları belirlenirken basit seçkisiz, kolay ulaşılabilir, ölçüt ve uygun örnekleme yöntemlerinden faydalanılmıştır. İki çalışmada basit seçkisiz örnekleme yönteminin kullanılmasının dışında aynı örneklem belirleme yöntemini kullanan başka araştırmaya rastlanmamıştır. Kura ile ve gönüllü öğretmenlerden oluşan makalelerin olduğu da tespit edilirken; doküman incelemesi yapan ve karşılaştırma yapan çalışmalara ek olarak örneklem belirleme yöntemine değinmeyen bir makale mevcuttur.

Araştırma kapsamında tarih öğretiminin teknoloji entegrasyonu ile destekleyen makalelerin veri toplama araçları incelenmiştir. Araştırmaların veri toplama araçlarına ait bilgiler Tablo 5'te sunulmaktadır.

Türkiye’de İlköğretim Düzeyinde Tarih Öğretiminin Teknoloji Entegrasyonu ile Desteklenmesi:  
Sistemantik Derleme Çalışması

**Tablo 5.** Araştırmaların Veri Toplama Araçlarına Ait Bilgiler

Makale Numarası	Veri Toplama Aracı
1	Öğrenci Anket Formu
2	-
3	Sanal Müze Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği ve yarı yapılandırılmış görüşme formu
4	Mekânı algılama becerisini ölçen başarı testi
5	İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi tutum, ilköğretim güdü ve bilgisayara yönelik tutum ölçekleri
6	Çevre sorunlarına yönelik başarı testi ve çevre eğitimi tutum ölçeği
7	Sanal Müze görüş formu
8	Kavram Başarı Testi [KBT]
9	Yarı yapılandırılmış görüşme formu
10	Çoktan seçmeli 20 soruluk çevre sorunlarına yönelik başarı testi
11	Öğretmen görüşme formu ve kişisel bilgi formu
12	Görüşme formu ve dokümanlar
13	Sosyal Bilgiler Dersi Kapsamında Yer Alan Tarih Konularının Öğretiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Öğrenci Görüşleri Anketi
14	Görüşme formu
15	Sosyal bilgiler ve teknoloji anahtar kelimelerin den çıkan makaleler
16	25 sorudan oluşan başarı testi
17	Akademik başarı testi ve Sosyal Bilgiler tutum ölçeği
18	Yarı yapılandırılmış görüşme formu
19	Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutum Ölçeği

Tablo 5 incelendiğinde tarih öğretimi teknoloji entegrasyonu ile destekleyen makalelerin veri toplama araçlarını görüşme formları (n=6), başarı testleri (n=6), tutum ölçeği (n=5), anket (n=2) ve doküman analizi (n=2) oluşturmaktadır. Dört makalede birden çok veri toplama aracı kullanılmaktadır. Son yıllarda nitel araştırmaların daha çok tercih edilmesiyle görüşme formları kullanılan çalışmaların ön plana çıktığı görülmektedir.

Araştırma kapsamında tarih öğretimi teknoloji entegrasyonu ile desteklenmesini inceleyen araştırmaların geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları incelenmiştir. Araştırmaların veri toplama araçlarına ait bilgiler Tablo 6’da sunulmaktadır.

**Tablo 6.** Araştırmaların Geçerlik Güvenirlik Çalışmalarına Ait Bilgiler

Makale Numarası	Geçerlik/ Güvenirlik
1	-
2	-
3	Faktör analizi ve Cronbach alfa değerleri
4	8. sınıfta öğrenim gören toplam 100 öğrenci üzerinde pilot uygulama
5	-
6	Grup bilgisi vermeme yapı ve kapsam geçerliği testi
7	Uzman görüşü

8	Uzman görüşü ile test yapı ve görünüş geçerliliği düzenlemeleri.
9	Uzman görüşü ve pilot uygulama
10	Uzman görüşü
11	Farklı ilde pilot uygulama
12	Uzman Görüşü
13	Cronbach alfa değerleri
14	-
15	-
16	-
17	-
18	Uzman görüşü ve 5 öğretmen ile pilot uygulama
19	-

Tablo 6 incelendiğinde tarih öğretimini teknoloji entegrasyonu ile destekleyen makalelerden sekiz araştırmada geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarına yer verilmediği görülmektedir. Beş araştırmada (Çınar, Utkugün ve Gazel, 2020; Öner, 2017; Gürbüz ve Ilgaz, 2020; Dünder ve Yeşilyurt, 2018; Karakuş, Palaz, Kılcan ve Çepni, 2012) taslak olarak hazırlanan sorular uzman görüşü alınarak geçerlik ve güvenilirlik sağlanmaya çalışılmıştır. İki araştırmada (Dünder ve Yeşilyurt, 2018; İbret, Karasu Avcı ve Receptoğlu, 2020) geçerlik ve güvenilirlik çalışması pilot uygulama ile sağlanmaya çalışılırken; iki araştırmada (Aktaş, Yılmaz ve İbrahimoğlu, 2020; Özel, 2021) Cronbach Alpha değeri hesaplanmıştır. İki çalışmada (Çakır ve Aydoğdu, 2016; Gürbüz ve Ilgaz, 2020) kapsam ve görünüş geçerliliği tespit edilmiştir. Bu makalelerden deneysel olarak yürütülen bir araştırmada (Çakır ve Aydoğdu, 2016) katılımcılara katıldıkları grup bilgisi gizlilik nedeniyle verilmemiş ve ayrıca veri toplama aracının geçerliliği uzman görüşü ile test edilmiştir. Bir araştırmada (Çöl ve Karaca, 2020) güvenilirliği sağlamak için farklı illerde görev yapan öğretmenler katılımcı olarak kabul edilmiştir.

#### ***Türkiye’de İlköğretim Düzeyinde Tarih Öğretimini Teknoloji Entegrasyonu ile Destekleyen Araştırma Bulgularının Ortak ve Farklı Yönleri***

Araştırma kapsamında tarih öğretimini teknoloji entegrasyonu ile destekleyen makalelerin bulguları incelenmiştir. Araştırmaların bulgularına ait bilgiler Tablo 7’de sunulmaktadır.

**Tablo 7.** Araştırmaların Bulgularına Ait Bilgiler

<b>Makale Numarası</b>	<b>Bulgular</b>
1	Öğrenciler akıllı tahta kullanarak dersi daha iyi anlamakta ve akıllı tahta uygulamaları dersin verimliliğini artırmaktadır. Öğrencilerin akıllı tahta kullanımına ilişkin olumsuz görüşlerinin teknik konular üzerinde toplandığı tespit edilmiştir.
2	Eğitim ortamında iyi tasarlanan ve yönlendirilen simülasyon, öğrencilerin belirli kavram ve bilgileri öğrenmesini, karar verme, problem çözme ve örüntü tanıma gibi birçok bilişsel becerinin gelişmesini kolaylaştırabildiği gibi tarihsel canlandırma uygulamaları süreçte bu bilişsel becerilerin yanında duyuşsal ve psikomotor becerilerin gelişimini de önemsemekte olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
3	Katılımcıların sanal müze kullanımına yönelik algılarının yüksek olduğu ve soyut kavramları somutlaştırmasından dolayı öğrencinin konuyu algılamasında etki yarattığı düşünülmektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğu sanal müzeciliğin etkili kullanılmasının öğrencilerin gerçek müze ziyaretlerine olan ilgisini artıracağını savunmaktadır.
4	Animasyon ve dijital harita kullanımının öğrencilerin mekânı algılama becerilerini ve akademik başarılarını kontrol grubuna göre daha fazla artırdığı gözlenmektedir.
5	Bilgisayar destekli öğretimin deney grubu öğrencilerinin TCİTA dersine yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediği, ancak derse yönelik güdülerinde ve bilgisayara yönelik tutumlarında etkili olmadığı tespit edilmiştir.

## Türkiye’de İlköğretim Düzeyinde Tarih Öğretiminin Teknoloji Entegrasyonu ile Desteklenmesi: Sistemantik Derleme Çalışması

6	Sosyal Bilgiler dersinde çevre sorunlarının öğretiminde karikatür tekniğinin kullanımının öğrencilerin akademik başarılarında anlamlı bir farklılık oluşturduğu, öğrenci tutumlarının aritmetik ortalamasında ise belirgin bir artış sağladığı tespit edilmiştir.
7	Öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersinde sanal müze gezileri yapılmasının öğrenmeye katkı sağlayacağını düşündükleri, sanal müze turlarının müze gezilerine bir alternatif oluşturarak zaman ve mekân kısıtlamasını ortadan kaldırdığı, ders ortamını zenginleştirerek öğrenme-öğretme sürecini eğlenceli hale getirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenciler ders etkinliği olarak sanal müze gezisi yapmaktan hoşlanmakla birlikte; müze atmosferini hissettikleri ve sanal müze gezisine göre daha bilgilendirici, canlı ve eğlenceli bulduklarını vurgulayarak müze gezilerini sanal müze gezilerine tercih ettiklerini açıklamışlardır.
8	Drama ve BDÖ yöntemlerinin akademik başarı ve bilgilerin kalıcılığının artışında etkili olduğu fakat yöntemlerin arasında anlamlı fark olmadığı; ders kitabı merkezli öğretimin akademik başarı ve bilgilerin kalıcılığını anlamlı fark oluşturmadığı sonucuna varılmıştır.
9	Öğretmenlerin proje tabanlı öğrenmede en çok tercih ettikleri teknolojik araç-gereçlerin bilgisayar ve projeksiyon olduğu ve en çok üzerinde durdukları konunun araç-gereçlerin maliyetinin yüksek olması olduğu görülmektedir.
10	Sosyal bilgiler dersinde çevre sorunlarının öğretiminde karikatür tekniğinin kullanımının öğrencilerin akademik başarıları artırdığı gözlenmiştir.
11	Sosyal Bilgiler dersinde teknoloji kullanımının öğrencilerin akademik başarılarını artırdığı, öğrenmede kalıcılığı sağladığı, öğrenciyi aktif hale getirdiği tespit edilmiştir.
12	Sosyal bilgiler ve tarih öğretmenlerinin derslerde en fazla kullandıkları kaynakların başında ders kitabı, internet kaynakları, EBA ve kendi hazırladıkları not ve materyallerin olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin en fazla kullandıkları içeriklerin Canlandırma/Videolar ile Sunumlar/Slaytlar olduğu tespit edilmiştir. EBA platformunda gördükleri başlıca eksikliklerin ise içeriklerin yetersiz olması ile ders anlatım videolarının sıkıcı olmasıdır.
13	Özel okullarda bulunan öğrenciler fotokopi makinesinin, devlet okullarında bulunan öğrenciler ise doküman kamera ve taşınabilir medya oynatıcılarının tarih konularının öğretiminde kullanılmasını daha yararlı bulmaktadır. Öğrencilerin büyük bölümü teknolojik araçların sosyal bilgiler dersindeki tarih konularının öğretim sürecinde kullanılmasını istemektedir.
14	Araştırmaya katılan öğretmenlerin etkileşimli tahtaların eğitim ortamında kullanılması ile ilgili hizmetiçi eğitimlere katıldığı lakin bu eğitimin teknolojinin eğitim ortamına entegrasyonu açısından yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin teknoloji kullanma ve öğretim materyali tasarlama açısından yaratıcı fikir ve becerilerinin yetersiz olduğu ve teknoloji entegrasyonunu sadece sınıf içi bir etkinlik olarak düşündükleri belirlenmiştir.
15	Araştırmanın bulgularına göre Sosyal Bilgiler öğretiminde teknoloji kullanımı öğrenmede farkındalığı ve kalıcılığı olumlu yönde etkilemektedir.
16	Adobe Captive yazılımının (bilgisayar destekli öğretim) öğrencilerin akademik başarılarını artırdığı tespit edilmiştir.
17	Sosyal Bilgiler öğretimine yönelik geliştirilen bir bilgisayar yazılımı kullanımının öğrencilerin akademik başarılarını artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Buna ilaveten kullanılan bilgisayar yazılımının öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersine karşı tutumlarını olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir.
18	Öğretmenlerin birçoğu EBA’yı "müfredatı aktaran sosyal ağ" olarak algılamaktadır. Ayrıca öğrenme ve öğretme sürecinde EBA’dan yararlandığını ve kullanırken yaşadıkları en büyük problemlerin ağ problemleri ve her konuda e- içeriğin olmaması olduğunu belirtmişlerdir.
19	Sanal müze gezisi ile desteklenerek yapılan etkinliklerin öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersine ilişkin tutum puanlarını yükselttiğini görülmektedir.

Tablo 7 incelendiğinde BDÖ’nün ele alındığı çalışmalarda BDÖ’nün öğrencilerin akademik başarısına olumlu etkide bulunduğu tespit edilmiştir. Ayrıca BDÖ’nün öğrencilerin derse karşı olumlu tutum geliştirmelerine katkıda bulunduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmalardan Berkant ve Atmaca’nın (2015) araştırmasında deney grubundaki öğrencilere BDÖ uygulandıktan sonra başarılarının arttığı gözlenmiştir. Öğretmenlerin teknoloji kullanma durumlarının ele alındığı çalışmalarda ise öğretmenlerin teknoloji entegrasyonu düzeylerinin yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Diğer yandan bazı çalışmalarda öğretmenlerin teknoloji kullanımının öğrenmede kalıcılığı artırdığı ve öğrencilerin daha aktif olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sanal müze gezilerinin ele alındığı araştırmalarda sanal gezilerin öğrenmeye olumlu etkisini ortaya koyarken soyut kavramların somutlaştırılmasında da olumlu etki oluşturduğu tespit edilmiştir. Örneğin Çınar vd. (2020) araştırmalarında öğrencilerin müze gezilerini sanal müze gezilerine kıyasla müze

atmosferini hissetme, canlı canlı görme, dokunma ve eğlence gibi nedenlerle daha fazla tercih ettiklerini ifade etmektedirler.

Öğretmenlerin EBA ile ilgili görüşlerinin ele alındığı araştırmalarda platformdaki içeriklerin yetersizliği ve alt yapıdan kaynaklanan sistemsel sorunlar ön plana çıkmaktadır. Ayrıca öğretmenlerin EBA'dan sıklıkla faydalandıkları ifade edilmektedir. Dündar ve Yeşilyurt (2018) çalışmalarında öğretmenlerin EBA'yı sıklıkla kullanmalarına rağmen platform hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıklarını belirlemişlerdir. Diğer çalışmada (Öner, 2017) içeriklerin öğrenciler açısından sıkıcı olduğu ve yenilenmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Sezer vd. (2020) tarafından öğretmenlerin etkileşimli tahta kullanımına yönelik görüşlerinin ele alındığı çalışmada öğretmenlerin etkileşimli tahta kullanımına yönelik hizmetiçi eğitimlere katıldıkları fakat eğitimde teknoloji kullanımı ve materyal tasarımı açısından yetersiz kaldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ahmetoğlu ve Oğuz Haçat (2017) tarafından öğrencilerin etkileşimli tahta kullanımına yönelik görüşlerinin ele alındığı çalışmada ise etkileşimli tahta kullanımının dersin verimliliğini artırdığı ve öğrenciler tarafından dersin daha anlaşılır olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Karikatür kullanımının ele alındığı iki çalışmada da dijital içeriklerin öğrencilerin akademik başarısına katkıda bulunduğu ortaya konulmuştur. Ayrıca karikatür kullanımı ile öğrencilerin derse karşı olumlu tutum geliştirmeleri sağlanmıştır (Çakır ve Aydoğdu, 2016). Tarih öğretiminde simülasyon ve tarihsel canlandırmanın karşılaştırıldığı çalışma sonucuna göre simülasyonlar öğrenmede kalıcılığı, karar verme becerilerini ve problem çözme becerisini kazandırırken tarihsel canlandırmalar bu becerilere ek olarak öğrencilerin hem duyuşsal hem de psikomotor becerilerin gelişimini de desteklemektedir. İbret vd. (2020) tarafından proje tabanlı öğrenmenin ele alındığı çalışmada öğretmenlerin en çok kullandıkları teknolojik araçların başında bilgisayar gelmektedir. Öğretmenler bu araçları kullanırken en çok araç-gereçlerin maliyeti ve öğrenciler tarafından kolay ulaşılabilir olmasını dikkate almaktadırlar. Aktürk, Yazıcı ve Bulut (2019) animasyon ve dijital harita kullanımının öğrencilerin mekân algılama becerilerini ve akademik başarılarını artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Son olarak teknoloji entegrasyonu çalışmalarının ele alındığı çalışmalarda teknoloji entegrasyonun öğrenmede kalıcılığı olumlu yönde etkilediğine yönelik bulgulara yer verilmiştir.

### **Sonuç**

21.yy'da teknoloji entegrasyonu konusunda eğitim alanında da gelişmeler yaşanmasıyla birlikte tarih öğretiminin teknoloji entegrasyonu ile desteklenmesinde eğitim-öğretim faaliyetlerinin yapılandırmacı felsefe odaklı yürütülmesinin önemli pay sahibi olduğu düşünülmektedir (Özmen, 2004). İlköğretim düzeyinde tarih öğretimini teknoloji entegrasyonu ile destekleyen çalışmaların sistematik olarak incelendiği bu çalışmada DergiPark ve TrDizin'de taramalar gerçekleştirilmiştir. Yapılan taramalar sonucunda ulaşılan 19 makale incelemeye alınmıştır. Bu araştırma kapsamında analiz edilen makalelerin yarısından fazlasının (n=12) ulusal dergilerde yayınlandığı da görülmektedir. Bu durumun incelenen makalelerin Türkçe yazılması ve Türkiye'de tarih öğretimi ve teknoloji entegrasyonu konulu olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Yapılan yayınların yıllara göre dağılımına bakıldığında 2018-2019'da azalan çalışma trendi özellikle dijital ve uzaktan eğitimin tüm ülkede yürütüldüğü 2020 ve 2021 yıllarında arttığı görülmektedir. Bunun nedeni ise, öğretmenlerin dijital platformları daha fazla kullanmaya başlaması bu alanda çalışma gerekliliğinin oluşması olabilir.

## Türkiye’de İlköğretim Düzeyinde Tarih Öğretiminin Teknoloji Entegrasyonu ile Desteklenmesi: Sistemantik Derleme Çalışması

İncelenen çalışmalarda genel olarak teknoloji entegrasyonu ile akademik başarıyı yordama amaçlanmaktadır. Teknoloji entegrasyonu ile akademik başarı ilişkisinin öne çıkmasının Türk eğitim sisteminin sınav odaklı olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir (Sarier, 2016). İncelenen makalelerin genel olarak nicel araştırma yöntemlerinden deneysel desende tasarlandığı fakat son yıllarda nitel araştırma desenlerinin daha fazla kullanıldığı görülmektedir. Alanda yapılan nicel çalışmaların miktarının artması ile birlikte alanda teknoloji entegrasyonun etkilerinin daha detaylı incelenmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu nedenle Yıldırım ve Şimşek’e (2018) göre bir olgunun ele alınmasında nitel araştırmaların nicel araştırmalara kıyasla daha detaylı bilgiler sunması nedeniyle nitel araştırmaların arttığı görülmektedir. Yapılan araştırmalar gösteriyor ki tarih öğretiminde teknoloji entegrasyonu araştırmaları nedir sorusuna cevap verirken artık nasıl gibi araştırma sorularına cevap aramaya yönlendiği görülmektedir. Bu durum gösteriyor ki, alan yazında tarih öğretiminin teknoloji entegrasyonu ile nasıl yürütülmesi gerektiğine yönelik çalışmalar ön plana çıkmaya başlamaktadır.

İncelenen makalelerde çalışma grubu olarak genellikle ortaokul öğrencileri seçilirken son yıllarda yapılan çalışmalarda ortaokul sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerine daha fazla yer verilmektedir. Hill, Rowan ve Ball’a (2005) göre bunun sebebi öğretmenlerin öğrenci başarısını etkileyen en önemli unsurlardan biri olmasıdır. Özellikle teknolojinin etkisinin doğrudan öğrenci üzerinde tespit edilmesinin yanı sıra bu etkiyi oluşturan en temel ögenin öğretmen olduğu görüşü ile birlikte öğretmen yetkinlikleri ve görüşleri de incelenmeye başlanmıştır. Bunun paralelinde incelenen çalışmalarda genellikle başarı ve tutum testleri kullanılırken son yıllarda nitel araştırmaların çoğunlukta olması ile görüşme formları kullanılmaktadır.

İncelenen makalelerde geçerlik ve güvenirlik çalışmalarına yer verilmektedir. Özellikle son yıllarda yayınlanan makalelerde bu çalışmalara daha fazla yer verildiği görülmektedir. Bu durum araştırmacıların daha güvenilir çalışmalar sunma isteği ile dergilerin yayın politikalarını belirli standarda ulaştırma çabasından kaynaklanıyor olabilir.

İncelenen makalelerde genel olarak tarih öğretiminde teknoloji entegrasyonunun öğrencilerin akademik başarısını artırdığı, derse karşı olumlu tutum geliştirmelerini sağladığı, bilgiyi somutlaştırmalarını kolaylaştırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumun tarih öğretiminde teknoloji kullanımının daha fazla duyu organını aktif hale getirmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Ayrıca bu sonucun genellikle aynı yöntem, benzer katılımcı grupları ve veri toplama araçları kullanılması nedeniyle olduğu düşünülmektedir. Usta (2012) yaptığı çalışmada da bu düşünceyi destekleyecek şekilde aynı yöntem-teknik kullanmanın benzer sonuçlara yol açabileceğini ifade etmektedir. Farklı sosyo-ekonomik düzeydeki okulların karşılaştırmasının yapılacağı çalışmalarda farklı sonuçların elde edilebileceği düşünülmektedir. Bu düşünceyi destekleyecek şekilde Erkan (2011) ilkököl birinci sınıf öğrencileri ile yaptığı çalışmada sosyo-ekonomik düzeyi farklı öğrencilerin okula hazır bulunuşluklarının anlamlı şekilde farklılaştığını ortaya koymuştur. Çalışma grubunu öğretmenlerin oluşturduğu makalelerde genel olarak öğretmenlerin tarih öğretiminde teknolojiden faydalandıkları fakat yeterli teknoloji kullanımı bilgisine sahip olmadıkları belirlenmiştir. Bu durumu Cuban, Kirkpatrick ve Peck (2001) öğretmenlere sağlanan hizmet içi eğitimlerin teori odaklı olmasından ve uygun olmayan saatte gerçekleştirilmesinden kaynaklandığını ifade etmektedirler.

### Öneriler

Tarama kapsamında dâhil edilen çalışmaların tamamı Türkçe olarak yayımlandığından dolayı tarama kriterleri arasında yer alan zaman dilimi genişletilerek daha kapsamlı bir sistemantik

tarama yapılabilir. Yapılması planlanan çalışmalarda nitel ve karma araştırma desenleri ile teknoloji entegre edilmiş tarih öğretimi farklı açılardan incelenmesine ve yürütülecek uzun süreli araştırmalar ile daha detaylı bilgiler elde etmeye imkân sağlayacaktır. İlköğretimin ilk yıllarını kapsayan ilkokul öğrencilerinin ve sınıf öğretmenlerinin tarih öğretiminde teknoloji entegrasyonu ile ilgili görüşlerinin alınması da gelecek çalışmalara farklı bir boyut kazandırabilir. Ayrıca eğitimin önemli paydaşlarından olan ilkokul ve ortaokul velilerinin görüşlerinin alınmasının da çalışmalara yenilik katacağı düşünülmektedir. Gözlem ve doküman incelemesi vb. nitel veri toplama araçlarının kullanılması yapılacak yeni çalışmaların olguyu daha detaylı ve farklı açılardan inceleme imkânı sağlayabilir. Son olarak araştırmaların güvenilir ve geçerli sonuçlar vermesinin sağlanması için güvenilirlik ve geçerlik çalışmalarının yapılarak raporlanması ve inandırıcılık kavramına yer verilmesi yapılacak yeni çalışmaların daha kabul edilebilir olmalarını sağlayabilir.

### Kaynakça

- Akça Berk, N. (2019). Aktif tarih dersleri için alternatif uygulamalar: Tarihsel canlandırma ve simülasyon. *Tarih Okulu Dergisi (TOD)*, 12(41), 755-777. Doi:10.29228/joh.24767
- Aktaş, V., Yılmaz, A. & İbrahimoğlu, Z. (2021). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin sanal müze kullanımına yönelik tutumları. *Trakya Eğitim Dergisi*, 11(3), 1294-1313. Doi: 10.24315/tred.806159
- Aktürk, V., Yazıcı, H. & Bulut, R. (2013). Sosyal bilgiler dersinde animasyon ve dijital harita kullanımının öğrencilerin mekân algılama becerilerine yönelik etkileri. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (28), 1-17. Erişim (08.05.2022): <https://dergipark.org.tr/pub/marucog/issue/475/3922>
- Akyüz, G. (2009). *Sanayi müzelerinin tarih öğretiminde kullanım durumu: Rahmi M. Koç müzesi örneği*. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul.
- Alkan, V. (2017). Bir sistematik derleme çalışması: "Öğretmenlik uygulaması". *Yıldız Journal of Educational Research*, 2(1), 1-23. Erişim (08.05.2022): <https://eds.yildiz.edu.tr/ArticleContent/Journal/yjer/Volumes/2017/Issues/1/YTU-YJER-2017-2-1.3681.pdf>
- Bage, G. (2000), *Thinking in History 4-14; Teaching, learning, curricula and communities*, London: Routledge.
- Berkant, H. & Atmaca, Y. (2016). Sekizinci sınıf T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde bilgisayar destekli öğretimin öğrencilerin derse yönelik güdülerine ve bilgisayara ve derse yönelik tutumlarına etkisi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(35), 123-143. Erişim (08.05.2022): <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/226471>
- Cuban, L., Kirkpatrick, H., & Peck, C. (2001). High access and low use of technologies in high school classrooms: Explaining an apparent paradox. *American Educational Research Journal*, 38(4), 813-834. Doi: 10.3102/00028312038004813
- Çakır, A. & Aydoğdu, B. (2016). Çevre sorunları konusunun öğretiminde karikatür kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına ve çevreye yönelik tutumlarına etkisi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(14), 102-116. Erişim (08.05.2022): <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/358707>

Türkiye’de İlköğretim Düzeyinde Tarih Öğretiminin Teknoloji Entegrasyonu ile Desteklenmesi:  
Sistemantik Derleme Çalışması

- Çakmak, E. K., Özüdoğru, G., Bozkurt, Ş. B., Ülker, Ü., Ünsal, N. Ö., Boz, K., ... & Gül, H. Ü. (2016). 2014 yılında eğitim teknolojileri alanındaki yayımlanan makalelerin incelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 6(1), 80-108. Doi: 10.17943/etku.04638
- Çınar, C., Utkugün, C. & Gazel, A. A. (2021). Sosyal bilgiler dersinde sanal müze kullanımı hakkında öğrenci görüşleri. *Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, (16), 150-170. Doi: 10.20860/ijoses.1017419
- Çilenti, K. (1979). *Eğitim teknolojisi*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Çöl, M. & Karaca, F. (2020). 2005 ve 2017 sosyal bilgiler öğretim programlarına göre sosyal bilgiler dersinde teknoloji kullanımının öğretmen gözünden değerlendirilmesi. *Uluslararası Bilim ve Eğitim Dergisi*, 3(1), 47-56. Erişim (08.05.2022): <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1164342>
- Dündar, R. & Yeşilyurt, S. (2020). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin eğitim bilişim ağı özelinde uzaktan eğitime bakış açılarının değerlendirilmesi. *International Journal of Social Science Research*, 9(1), 79-95. Erişim (08.05.2022): <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ijssresearch/issue/54863/745774>
- Engin, A., Tösten, R. & Kaya, M. (2010). Bilgisayar destekli eğitim. *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü Dergisi*, 1(5), 69-80. Erişim (08.05.2022): [https://www.kafkas.edu.tr/dosyalar/sobedergi/file/005/6\\_0.pdf](https://www.kafkas.edu.tr/dosyalar/sobedergi/file/005/6_0.pdf)
- Erkan, S. (2011). Farklı sosyoekonomik düzeydeki ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okula hazır bulunuşluklarının incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(40), 186-197. Erişim (08.05.2022): <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/87360>
- Güllüpinar, F., Kuzu, A., Dursun, Ö., Kurt, A. & Gültekin, M. (2013). Milli eğitimde teknoloji kullanımı ve sonuçları: Velilerin bakış açısından Fatih Projesi’nin pilot uygulamasının değerlendirilmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2013(30), 195-216. Erişim (08.05.2022): <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/117768>
- Gürbüz, N. & Ilgaz, S. (2020). 5. sınıf sosyal bilgiler dersinde drama ve bilgisayar destekli öğretimin akademik başarı ve bilgilerin kalıcılığına etkisi. *Milli Eğitim Dergisi*, 50(229), 179-203. Erişim (08.05.2022): <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1557143>
- Hill, H. C., Rowan, B. & Ball, D. L. (2005). Effects of teachers’ mathematical knowledge for teaching on student achievement. *American Educational Research Journal*, 42(2), 371–406. Doi: 10.3102/00028312042002371
- İbret, B. Ü., Karasu Avcı, E. & Reçepoğlu, S. (2016). Proje tabanlı öğrenmede teknolojik araç-gereçlerin kullanımına ilişkin sınıf ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(4), 2105-2122. Erişim (08.05.2022): <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/27734/327787>
- Karakuş, U., Palaz, T., Kılcan, B. & Çepni, O. (2012). Sosyal bilgiler müfredatında yer alan "çevre sorunları" konularının öğretiminde karikatür kullanımının öğrencilerin akademik başarısına etkisi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(2), 363-376. Erişim (08.05.2022): <http://www.gefad.gazi.edu.tr/tr/download/article-file/76944>



- Kaya, M. (2019). İlkokul öğretim programlarının teknoloji entegrasyonu bakımından incelenmesi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(Özel Sayı), 1063-1091. Doi:10.17494/ogusbd.555122
- O'Hara, L. & O'Hara, M. (2005), *Teaching history 3-11 the essential guide, reaching the standard series*, London: Continuum International Publishing Group Ltd.
- Odabaşı, B. (2014). Türk eğitim sisteminde yeni kanun (4+4+4) değişikliği üzerine düşünceler. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 43(2), 103-112. Doi: 10.14812/cufej.2014.015
- Okumuş, O. (2020). Tarih derslerinde tarihsel film uygulaması hakkında öğrenci düşünceleri. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(1), 202-224. Doi: 10.7822/omuefd.685608
- Öner, G. (2017). Sosyal bilgiler ve tarih dersleri için alternatif bir kaynak: eba.gov.tr. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2017 (9), 227-257. Erişim (08.05.2022): <https://dergipark.org.tr/tr/pub/goputeb/issue/34356/380609>
- Özçetin, A. F. (2019). 2005 yapılandırmacı eğitim öncesi ve sonrası 6. sınıf sosyal bilgiler ders kitaplarının karşılaştırılması. Yüksek lisans tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın. Erişim (08.05.2022): <http://hdl.handle.net/11607/3718>
- Özel, E. (2014). İlköğretim düzeyindeki tarih eğitiminde teknolojik araçların kullanılma durumları. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (18), 713-740. Doi: 10.14520/adyusbd.778
- Özmen, H. (2004). Fen öğretiminde öğrenme teorileri ve teknoloji destekli yapılandırmacı öğrenme. *Türkçe Çevrimiçi Eğitim Teknolojisi Günlüğü*, 3(1), 100-111. Erişim (08.05.2022): <http://www.tojet.net/articles/v3i1/3114.pdf>
- Öztaş, S. (2008). Tarih öğretimi ve filmler. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16(2), 543-556. Erişim (08.05.2022): <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/164057>
- Öztaş, S. (2015). Tarih öğretiminde tarihî film ve tarihî dizilerin kullanılmasına ilişkin tarih bölümü insanların görüşleri (Kırklareli Üniversitesi Örneği). *Türk Tarih Eğitimi Dergisi*, 4(2), 1-37. DOI: 10.17497/tuhed.185634
- Samancıoğlu, M. & Summak, M. (2014). Öğretmenlerin derslerde teknoloji kullanımlarını etkileyen faktörler: Kişisel bilgisayar kullanımı ve öğretim yaklaşımları. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(2), 195-207. Erişim (08.05.2022): <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/32472>
- Sarıer, Y. (2016). Türkiye’de öğrencilerin akademik başarısını etkileyen faktörler: Bir meta-analiz çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(3), 609-627. Doi:10.16986/HUJE.2016015868
- Sezer, A., İnel, Y. & Gökcalp, A. (2020). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin öğretim ve uygulamalarında teknolojinin entegre edilmesine yönelik algıları. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 16(Eğitim ve Toplum Özel sayısı), 5626-5650. Doi: 10.26466/opus.660674
- Şengül Bircan, T. & Safran, M. (2013). Tarih öğretiminde haritaların önemi ve kullanımı. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 461-476. Erişim (08.05.2022): <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1490606>

Türkiye’de İlköğretim Düzeyinde Tarih Öğretiminin Teknoloji Entegrasyonu ile Desteklenmesi:  
Sistemantik Derleme Çalışması

- Taş, M. & Düz, İ. (2016). Sosyal bilgiler öğretiminde teknoloji entegrasyonu. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 180-188. Erişim (08.05.2022): [http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/20a...mahmut\\_tas.pdf](http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/20a...mahmut_tas.pdf)
- Tunçay, M. (2005), *Eleştirel tarih yazıları*, Ankara: Liberte Yayınları.
- Turan, R., Sünbül, A. M. ve Akdağ, H. (2009). *Sosyal bilgiler öğretiminde yeni yaklaşımlar-1*. Ankara: Pegem Akademi.
- Usta, A. (2012). Sorunsaldan sonuçlara bilimsel araştırma süreci: bir araştırma raporu modeli örneği. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 3(5), 135-161. Erişim (08.05.2022): <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/273590>
- Yağcı, M. (2017). Tarih öğretiminde bilgisayar destekli öğretimin akademik başarıya, öğrenilenlerin kalıcılığına ve bilgisayara karşı tutuma etkisi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 102-113.
- Yeşiltaş, E. & Öztürk, T. (2015). Sosyal bilgiler dersi vatandaşlık konularının öğretiminde bilgisayar destekli öğretimin akademik başarıya etkisi. *e-International Journal of Educational Research*, 6(2), 86-101. Doi:10.19160/e-ijer.73714
- Yeşiltaş, E. & Turan, R. (2015). Sosyal bilgiler öğretimine yönelik geliştirilen bilgisayar yazılımının akademik başarı ve tutuma etkisi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2015(5), 1-23. Erişim (08.05.2022): <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/407694>
- Yeşiltaş, E., Yılmaz, A. & Yaman, T. (2015). Coğrafya öğretiminde interaktif ders sunumu kullanımına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin değerlendirilmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2015(4), 223-238. Erişim (08.05.2022): <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/407886>
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, T. & Tahiroğlu, D. M. (2012). Sanal ortamda gerçekleştirilen müze gezilerinin ilköğretim öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarına etkisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11 (39), 104-114. Erişim (08.05.2022): <https://dergipark.org.tr/tr/pub/esosder/issue/6153/82661>

## Extended Abstract

### Introduction

The purpose of this research is to systematically review scientific studies focused on technology-integrated history education at the elementary level. In this study, the research questions are as follows:

1. What is the general literature trend that focuses on technology integrated history education at the elementary level in Turkey (year, research method, study group, data collection tools, published magazine type, etc.)?

2. What are the commonalities and differences of research findings that support history education with technology integration at the primary level in Turkey?

### Methodology

This research is designed to systematically review research in which history education is supported by technology integration at the primary school level. The systematic literature review is the research method by critically identifying, selecting, and evaluating the relevant research.

#### Data Collection and Analysis

DergiPark, a comprehensive database of pioneering research in Turkey, is the database selected to determine the studies undertaken by and Tr Dizin. The criteria for including this research's scope were identified as the following keywords:

1. Primary, primary, secondary school,
2. History, history teaching, history learning, social information-date,
3. Technology, technology integration, technology use, technology-assisted teaching, computer-assisted teaching (CAI).

As a condition for inclusion in the study as a result of the review conducted with combinations of keywords, it was determined that the articles were published in Turkish (1), focused on technology integration in history teaching (2), and that the study group consists of primary students or teachers (3).

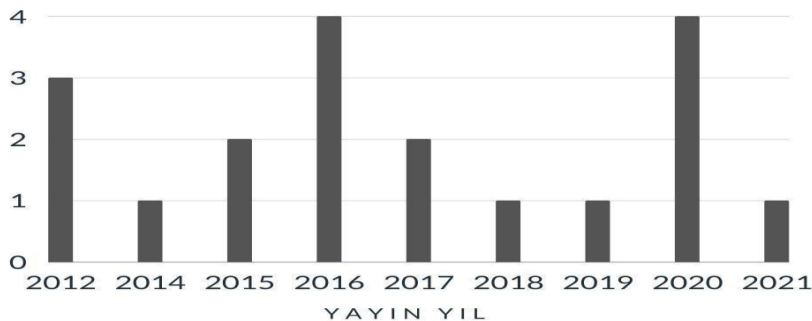
### Research Ethics

In this study, data sources are based on technology integration of primary education date teaching as the systematic literature review method. Therefore, the ethics board's decision was not needed for research data.

### Findings

#### *Trends in Research Supporting Primary Education in Turkey With Technology Integration*

In the scope of the research, the publication years of the articles in which history education is supported by technology integration was examined at the primary level. Results are available in Graph 1.



Graph 1. Distribution of Publication years of researches

Graph 1 shows that the trend of research on technological integrated history education at the primary education level in Turkey has intensified in 2016 and 2020. At primary school, seven studies that support history teaching through technology integration are published in international journals. Although these studies are published in international journals, they are used in Turkish as language. Other studies have been published in national journals. Three of the surveyed research have examined the impact of CAI on academic success, two of which have studied the active use of the Ministry of National Education Network (EBA) in the courses. The studies focused on technology integration are aimed at examining technology integration perceptions, evaluating technology usage situations and technology integration studies in terms of student views, as well as using technology. In the scope of the research, studies that support historical teaching at the primary level with technology integration are generally designed in the quantitative research pattern (n=10). In the primary school level, the study groups (n=11) of the articles that support historical education through technology integration are mostly secondary school students. At the elementary level, data collection tools for articles that support date teaching with technology integration are discussion forms (n=6), success tests (n=6), attitude scale (n=5), survey (n=2), document analysis (n=2). Eight research studies from the articles show that validity and reliability work is not included.

#### ***Commonalities and Differences of Research Results on Technology-integrated History Education in Turkey***

In addition, CAI has contributed to the positive change in student attitude toward the course. Both studies focused on cartoons found that digital content contributes to students' academic success. It also concluded that using cartoons makes it easier for students to develop a positive attitude toward the course. The two studies with teachers were examined, and the levels of teacher technology integration were inadequate. It was also concluded that teachers' use of technology increased their permanence in learning and expressed that students are more active. Based on the study result comparing simulation and historical animation in history teaching, simulations provide the ability to learn permanence, decision-making skills, and problem-solving skills. In contrast, historical animations support both sensory and psychomotor skills development. Technology integration has been addressed in most recent research, and technology integration has positively impacted learning permanence and awareness.

#### **Conclusion, Discussion and Recommendations**

In the articles examined, the aim is to process academic success through technology integration in general. The emphasis on technological integration and academic success relationship is due to the test-oriented Turkish education system. The articles examined are generally designed in an experimental pattern from quantitative research methods, but in recent years, qualitative research patterns have been used more in recent years. With the increase in the amount of quantitative work done in the field, a more detailed review of the impact of technology integration has been developed. For this reason, qualitative research has increased in the handling of a phenomenon according to Yıldırım and Şimşek (2018) since qualitative research offers more detailed information than quantitative research.

In the articles examined, the study group is usually selected as secondary school students in the articles examined, while recent studies show more views from secondary school social information teachers. According to Hill, Rowan, and Ball (2005), teachers are one of the most important factors affecting student success.

Different recommendations may be offered based on the results of this investigation. Since all of the studies included in the scan are published in Turkish, a more systematic review can be performed by changing the period. Qualitative and mixed research patterns and technology integrated history teaching in the planned studies will allow for a different study and more detailed information. The acquisition of views of elementary school students and classroom teachers covering the first years of primary school on technology integration in history teaching can also give future studies a different dimension. It is also thought that taking the views of primary education parents, who are key stakeholders of the training, will bring innovation to work.